Zwolle

Raadsvoorstel

Datum 8 oktober 2024

Onderwerp	Reactie college van B&W op adviezen Burgerberaad
Versienummer	8.0
Portefeuillehouder	Arjan Spaans

Samenvatting
De gemeenteraad heeft op 13 maart 2023 besloten een Burgerberaad in Zwolle te organiseren over de vraag ‘Hoe wordt Zwolle op een eerlijke manier klimaatneutraal voor 2040?’ Op zaterdag 25 mei 2024 is het beraad afgerond met het aannemen van 32 adviezen, deze zijn op 10 juni 2024 aangeboden aan de gemeenteraad als opdrachtgever van het beraad. De raad heeft uitgesproken de uitkomsten van het beraad te beschouwen als een zwaarwegend advies en het voornemen uitgesproken om de meest kansrijke adviezen over te nemen. Het is nu aan de gemeenteraad om aan de hand van bijgaande reactie van het college te bepalen op welke wijze de adviezen worden opgevolgd.

Het college geeft een reactie op de adviezen van het Burgerberaad. Daarbij wordt ingegaan op de haalbaarheid en de mate waarin adviezen aansluiten bij bestaand beleid. Indien nieuw beleid nodig is wordt een uitspraak gedaan over wenselijkheid en betaalbaarheid. Het college legt in dit voorstel zes adviezen voor die op korte termijn kunnen worden begonnen. De overige adviezen worden meegenomen in de integrale afweging die wordt gemaakt bij de perspectiefnota van 2025. De gemeenteraad wordt uitgenodigd om op basis van de reactie van het college te bepalen of en op welke wijze de adviezen worden opgevolgd.

Financiële gevolgen

Betreft doel	6.4.1 We bevorderen dat Zwolle op termijn energieneutraal is 6.4.4 We versterken onze positie op het gebied van klimaatadaptatie en dragen daarmee bij aan een leefbare en economisch krachtige delta 5.1.2 We stimuleren de transitie naar een circulaire en duurzame stad
Begroting wijzigen	Ja
Budgetnummer	56298001

Bijlagen

1. Reactie college van B&W op adviezen Burgerberaad

Openbaarheid

☒ Openbaar
☐ Geheim

Datum 8 oktober 2024

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. Kennis te nemen van de voorstellen Burgerberaad die het college op korte termijn uitvoerbaar acht;
2. Kennis te nemen van de integrale reactie van het college op de adviezen van het Burgerberaad;
3. Een bedrag ad 200.000 euro te dekken uit de in de begroting 2025 opgenomen concernstelpost Burgerberaad voor de uitvoering van korte termijn voorstellen;
4. Via een motie uit te spreken met welke korte termijn voorstellen van het Burgerberaad, met een maximaal totaal budget van 200.000 euro, begonnen kan worden.

Datum 8 oktober 2024

Inleiding
Het Burgerberaad Zwolle geeft met zijn adviesrapport antwoord op de vraag die de gemeente het beraad heeft gesteld: ‘Hoe wordt Zwolle op een eerlijke manier klimaatneutraal voor 2040?’ Het burgerberaad heeft bestaan uit 120 gelote deelnemers. In vijf bijeenkomsten van een dag en een schrijfavond en met hulp van tal van deskundigen en gespreksbegeleiders is het Burgerberaad tot dit adviesrapport gekomen. Het college is erkentelijk voor het intensieve traject dat is doorlopen en constateert dat de mooie adviezen tot stand zijn gekomen in een dynamiek van grote betrokkenheid en enthousiasme.

Voorafgaand aan het Burgerberaad is door de gemeenteraad het ambitiepakket energietransitie besproken. Dit heeft geleid tot besluitvorming over een inhoudelijk pakket waarvoor gemeentelijke financiële dekking is voor de periode 2025-2030. Dit pakket bevat diverse elementen van de energietransitie die ook aan de orde zijn gekomen in het Burgerberaad. Het initiatief van een burgerberaad past dan ook goed in de gekozen koers. Wij geloven in de kracht van de Zwolse samenleving waarin initiatieven en adviezen van inwoners en bedrijven gehoord worden en bepalend zijn voor de wijze van uitvoering. In de diverse onderdelen in het ambitiepakket werken we samen met bewonersinitiatieven en bedrijven aan onze doelen op gebied van besparen en aardgasvrij verwarmen. Een belangrijk uitgangspunt in het ambitiepakket is de wens om te komen tot een inclusieve energietransitie. Daarom geven we bewoners met een kleine beurs meer ondersteuning zoals in het project Warm Thuis. Een aantal adviezen van het Burgerberaad sluit dan ook naadloos aan bij reeds in gang gezet of voorgenomen beleid. Wij zien de adviezen als een aanmoediging en aanscherping van de gekozen inhoudelijke richting en gebruiken de ruimte die er is in de uitwerking van het ambitiepakket om invulling te geven aan het adviezen. Bij de uitvoering het ambitiepakket zal ook nadrukkelijk deze relatie worden gelegd.

De verduurzaming vraagt een stevige rol van de overheid en dus ook de gemeentelijke overheid. Deze rol is aanjagend, faciliterend, sturend en soms dwingend. Het is duidelijk dat we voor het halen van de klimaatdoelen en het uitvoeren van het klimaatbeleid alle partners nodig hebben. Het college wil de stad in zijn volle breedte betrekken: iedereen wordt uitgenodigd zich onderdeel te voelen en een bijdrage te leveren. We stimuleren duurzame keuzes en passend gedrag met ons klimaatbeleid binnen onze mogelijkheden. In de adviezen van het Burgerberaad ziet het college die aandacht voor verschillende partners in de stad terug. In sommige adviezen wordt een rol van de gemeentelijke overheid verwacht die in de praktijk niet te realiseren is. Zo kan er sprake zijn van wettelijke beperkingen of het ontbreken van bevoegdheden, bijvoorbeeld richting het bedrijfsleven. In voorkomende gevallen wordt dat concreet in de collegereactie benoemd.

Kader
Ontwerp burgerberaad
Adviesrapport burgerberaad incl. procesbeschrijving
Motie 26b-1 M CDA- Bestuurlijke reactie op adviezen op het Zwolse burgerberaad
Adviezen incl. eerste technische reactie
Raadsbrief vervolgproces adviezen burgerberaad
Ambitiepakket energietransitie 2025-2030

Beoogd effect
Het Burgerberaad heeft 32 adviezen opgeleverd en op al die adviezen heeft het college een reactie geformuleerd. Een volledig overzicht van alle adviezen en de reacties van het college treft u aan in de bijlage. In dit raadsvoorstel leggen we u zes adviezen voor waarvan het college meent dat ze op korte termijn uitvoerbaar zijn. De raad wordt uitgenodigd om binnen de voorgestelde financiële randvoorwaarde van 200.000 euro een keuze te maken uit deze zes voorstellen en dit in een motie vast te leggen.

Voor de overige voorstellen geldt dat deze worden betrokken bij de integrale afweging die in het kader van de Perspectiefnota volgend jaar wordt gemaakt. De afweging die dan wordt gemaakt betreft niet alleen maatregelen in het kader van klimaat en energie, maar gaat over alle domeinen van het gemeentelijk beleid.

Argumenten
Onderstaande zes adviezen acht het college op korte termijn uitvoerbaar en in lijn met de door de gemeenteraad uitgesproken ambitie om te komen tot een inclusieve energietransitie waarbij minder draagkrachtige bewoners meer ondersteuning krijgen. (de nummering tussen haakjes is afkomstig uit het adviesrapport).

1.1 (Advies 1.1.1)
- *Periodiek informatieavonden per wijk organiseren waarbij ook de sociale wijkteams betrokken worden (expertise en scholing).*

Dit is (gedeeltelijk) onderdeel van bestaand beleid. Als we in een wijk actief bezig zijn met verduurzaming, zoals in de wijkaanpak in Holtenbroek en Aa-landen, betrekken we daar ook de sociale partners bij. Ook bij de uitvoering van Warm Thuis zijn sociale wijkteams verbonden. Op dit moment zijn er niet in iedere wijk frequent informatieavonden met sociale wijkteams. De extra kosten voor een jaarlijkse informatieavond in alle wijken bedragen circa 100.000 euro voor de huur van een ruimte, catering, communicatie, aanwezigheid en voorbereiding.

1.2 (Advies 1.3)
- *Via wijkgebouw/buurthuis een markt met energiezuinige materialen aanbieden (tochtafsluiter, led-lampen).*
- *Via kanalen als sociaal wijkteams dit kenbaar maken.*

Uitbreiding van onze aanpak met een fysiek punt waar gratis materialen op te halen zijn vraagt extra budget, want daar is nu niet in voorzien. De kosten hiervoor zijn afhankelijk van de invulling. Gaan we uit van openstelling het gehele jaar dan zijn de geschatte kosten circa 100.000 euro. Blijft het beperkt tot openstelling op gezette momenten dan moet rekening worden gehouden met 25.000 euro. Mogelijk is deze voorziening te combineren met het aanbod van het wijkservicepunt.

1.3 (Advies 1.4)
- *Wij adviseren de gemeente om stevig in te zetten op een voorlichtingscampagne om de mogelijkheden voor verduurzaming van woningen onder de aandacht te brengen.*
  Bij dit advies wordt de inzet van een diverse mix van communicatiemiddelen voorgesteld:
- *Stuur per woonadres een brief met de voorlichtingscampagne.*
- *Geef aan bij welke website men informatie kan krijgen.*
- *Voorlichting geven in buurtcentra, winkelcentra, QR code voor brief in andere talen, marktkraam.*
- *Flyeren per wijk.*

De grootste uitdaging ligt in het bereiken van inwoners die geen interesse hebben in duurzaamheid, de overheid niet vertrouwen of moeite hebben (om wat voor reden dan ook) met participeren in de samenleving. Om deze groep beter te kunnen bereiken moet geïnvesteerd worden in persoonlijk sociaal contact, meertalige communicatie en herhaaldelijk fysieke aanwezigheid daar waar de doelgroep is. Dit is momenteel op deze schaal niet meegenomen in de communicatiebudgetten van de gemeente. De geadviseerde brede uitbreiding van de communicatieacties op dit vlak zou een extra investering betekenen van minstens 200.000 euro per jaar. We stellen voor 2025 een incidentele impuls voor van 50.000 euro.

1.4 (Advies 2.2) Wij adviseren een informatiedag te blijven organiseren over duurzaamheidsinitiatieven.

- *Met een zo breed mogelijk samengestelde groep om deze activiteit te organiseren, zoals Platform Duurzaam Zwolle.*
- *Met een brede publiciteitscampagne met behulp van verschillende communicatiekanalen.*
- *Door ook op scholen aandacht te vragen voor dit onderwerp.*

Het vraagt budget om zoiets goed te kunnen doen en het vereist een heldere strategie. Dan kunnen initiatieven voor bewoners en ondernemers worden gebundeld en kan wildgroei aan soortgelijke evenementen worden tegengegaan. Het organiseren van een jaarlijks evenement is op dit moment geen onderdeel van de begroting. De kosten worden geschat op 50.000 euro per jaar. Het college stelt voor om in 2025 te beginnen met een pilot en voor het vervolg aansluiting te zoeken bij initiatieven zoals Burendag.

1.5 (Advies 2.4) Wij adviseren, naast een wijkgerichte aanpak ook een gerichte aanpak per doelgroep.

- *Het in kaart brengen van doelgroepen die momenteel niet betrokken zijn bij de duurzaamheidsinitiatieven.*
- *In kaart brengen van mensen die een grote rol spelen bij de doelgroep.*
- *Leer van best practices en behoeftes en speel daarop in om te motiveren.*

Hoe zorgen we ervoor dat deze groepen worden bereikt en onder welke voorwaarden zijn ze bereid om mee te doen? Daar is ontwerpend onderzoek voor nodig. In Assendorp en Dieze wordt daar ervaring mee opgedaan. En ook Holtenbroek en Aa-Landen lenen zich ervoor, omdat die wijken binnen tien jaar aardgasvrij moeten worden. Voorgesteld wordt om daar de focus op te leggen. Te leren en de lessen daarvan in te zetten op andere plekken. In elk geval zal de VvE-aanpak die is ontwikkeld voor Dieze gebruikt kunnen worden in Holtenbroek en Aa-landen. Verder kunnen we ons voorstellen dat we in deze gebieden op zoek gaan naar organisaties met een achterban, zoals bijvoorbeeld kerken, moskeeën, Platform Duurzaam Zwolle, klimaatburgemeesters, verenigingen en instellingen. Zij hebben makkelijker toegang tot deze groepen dan de gemeente. Deze aanpak is arbeidsintensief en vraagt meer inzet dan we op dit moment kunnen bieden. De extra kosten worden geschat op 100.000 euro per jaar. Voor 2025 stellen we een eerste impuls voor van 25.000 euro.

1.6 (Advies 4.1.1) Wij adviseren de gemeente om duurzame winkels en initiatieven actief te stimuleren. Meer subsidies voor duurzame winkels en initiatieven (uitleenpunten, repaircafés) zodat ze op bereikbare, centrale locaties in de stad kunnen komen.

In de Visie Zwolle Circulair hebben we aangekondigd te willen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om duurzame winkels op een A-locatie te vestigen. Dit is onderdeel van de Uitvoeringsagenda Economie die in voorbereiding is. De kosten voor dat onderzoek kunnen worden gedekt uit het reguliere budget voor onderzoeken Economie. De implementatie van het advies dat wordt geleverd kan resulteren in een financiële vervolgvraag.

2.1 In de begroting 2025 is een concernstelpost van 200.000 euro opgenomen voor de uitvoering korte termijn voorstellen Burgerberaad.

Vooraf is geen budget verbonden aan de opvolging van adviezen uit het Burgerberaad. Met 200.000 euro kan een begin worden gemaakt met de uitvoering van korte termijn voorstellen. Een integrale afweging van alle adviezen zal worden gemaakt bij de behandeling van de PPN volgend jaar.

Alternatieve mogelijkheden
Het Burgerberaad heeft 32 adviezen gegeven, waarvan er nu zes voor de korte termijn door het college uitvoerbaar worden geacht. De raad kan daaruit een keuze maken. Het alternatief zou zijn om te wachten tot de Perspectiefnota (PPN) volgend jaar om dan een integrale afweging over alle adviezen te maken. Het nadeel daarvan is het verlies van tijd bij voorstellen die nu al kunnen worden begonnen. Uitstel kan ook leiden tot verlies van draagvlak voor het werk van het Burgerberaad.

Datum 8 oktober 2024

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Voorafgaand aan het Burgerberaad is inwoners van Zwolle de mogelijkheid geboden om mee te doen aan een onderzoek over een klimaatneutraal Zwolle. Uit bijna 1300 inwoners die deelnamen, hebben 800 mensen aangegeven deel te willen nemen aan het Burgerberaad. Via loting zijn 120 deelnemers voor het Burgerberaad aangewezen. In vijf bijeenkomsten van een dag en een schrijfavond en met hulp van tal van deskundigen en gespreksbegeleiders is het burgerberaad tot zijn adviesrapport gekomen. Via een klankbordgroep blijven leden van het Burgerberaad betrokken bij de uitvoering van de aangenomen adviezen.

Communicatie
Nadat de gemeenteraad een keuze heeft gemaakt uit de adviezen gaat het college aan de slag met de uitvoering ervan.

Financiën
Het college heeft in de begroting 2025 een concernstelpost van 200.000 euro opgenomen voor de uitvoering van adviezen die op de korte termijn kunnen worden begonnen. Adviezen die een langere termijn vragen kunnen integraal worden afgewogen bij de behandeling van de PPN volgend jaar.

Risico's
Het Burgerberaad heeft veel mooie en soms ook verstrekkende adviezen opgeleverd. Vooraf is geen budget aan dit proces verbonden. Voor de korte termijn komt er nu wel een bedrag beschikbaar en kunnen er keuzes worden gemaakt. Zowel voor de korte als voor de langere termijn geldt echter dat niet alle adviezen onverkort kunnen worden opgevolgd.

Vervolg
De gemeenteraad wordt gevraagd om op basis van deze collegereactie een keuze te maken uit de voorstellen die op korte termijn uitvoerbaar zijn met een maximaal totaal budget van 200.000 euro en dit kenbaar te maken tijdens het debat over dit raadsvoorstel, of dit uit te spreken met een motie tijdens de besluitvormende raad. Na besluitvorming zal de uitvoering ervan worden voorbereid. De overige voorstellen worden betrokken bij de integrale afweging die in het kader van de PPN volgend jaar wordt gemaakt.

Uit het voltallige Burgerberaad is een klankbordgroep van 28 deelnemers samengesteld. Na 9 tot 12 maanden na bespreking van dit raadsvoorstel zal er een sessie volgen met de klankbordgroep, leden van de raad en het college over hoe er uitvoering wordt gegeven aan de adviezen.

Openbaarheid
Deze nota en de bijlage zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer